

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003 60. vuosikerta Numero 1 Sivu 15

Pohjoisessa yksivuotinen raiheinä makoisimmillaan

Antti Hannukkala ja Mika Isolanti, MTT

Yksivuotisen raiheinän lajikkeet ovat kehittyneet viime vuosina voimakkaasti. Silti meillä viljellään vanhoja, jopa lajikeluettelosta puuttuvia lajikkeita, kuten Barmultraa.

Suomessa viljellään yksivuotisen raiheinän kahta muotoa, italian- ja westervoldinraiheinää. Italianraiheinä on lehtevä kasvi ja muodostaa vähän korsiä ja röyhyjä kasvukauden aikana. Niinpä sadon laatu ei huonone nopeasti kasvin vanhetessa.

Sen sijaan westervoldinraiheinä muodostaa runsaasti korsiä ja röyhyjä kasvukauden aikana. Niinpä sadon laatu muuttuu nopeasti kasvuston vanhetessa. Se on tuottanut pohjoisessa enemmän satoa kuin italianraiheinä, koska sen alkukehitys on nopeaa. Vähitellen satoerot ovat kuitenkin kuroutumassa umpeen. Westervoldinraiheinä ei ole yhtä maittavaa kuin italianraiheinä, mikä johtuu kasvutavasta ja -rytmistä. Sadon käyttötarkoituksesta riippuu, kumpaa raiheinätyyppiä viljellään.

Yksivuotisessa raiheinässä on vähän kuiva-ainetta, mutta sulavuus ja valkuaispitoisuus ovat hyvät. Lajikkeiden laadussa ei ole juuri eroja.

Laidun- ja niittoruokintaan yksivuotiset raiheinät sopivat hyvin joko puhdaskasvustoina tai seoksena vihantaviljan kanssa. Niistä saadaan satoa vielä myöhään syksyllä, jolloin monivuotisten nurmien kasvu on tyrehtynyt. Pieni kuiva-ainepitoisuus haittaa molempien tyyppien käyttöä säilörehuna. Puristenestettä muodostuu runsaasti ja säilöntätappiot voivat olla huomattavia.

Vihantavilja lisää varsinkin ensimmäistä satoa ja pitää rikkakasveja kurissa. Tämä on hyvä muistaa viljeltäessä italianraiheinää, sillä sen alkukehitys on hitaahko ja rikkaruohottuminen voi olla ongelma. Yksivuotisen raiheinän käyttöä nurmen perustamisessa tai sen suojakasvina on syytä välttää alueilla, joilla esiintyy runsaasti talvituhosieniä

Etelä-Suomen savimailla yksivuotinen raiheinä kärsii helposti kuivuudesta ja sadot jäävät pieniksi. Suositeltava viljelyalue onkin Keski- ja Pohjois-Suomi.

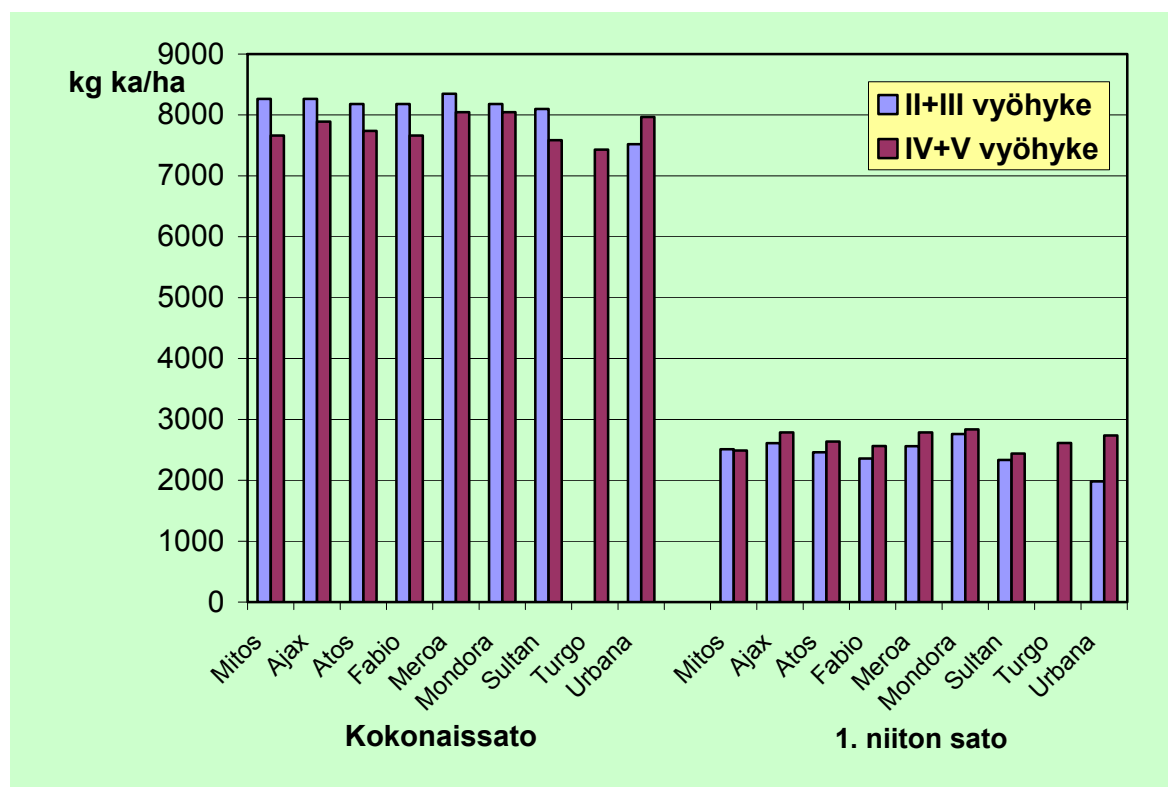
Satoerot pohjoisessa vaihtelevia

Pohjoisessa satoisin lajike on ollut Meroa, mutta myös MitoS ja Ajax. Vähän testatuista lajikkeista Mondora on ollut viime vuosina satoisin. Westervoldinraiheinälajikkeet ovat olleet melko tasaväkisiä, Lemnos on ollut hieman Avancea ja Agracoa satoisampi.

Keski-Suomessa lajikkeet tasaväkisiä

Toisella ja kolmannella viljelyvyöhykkeellä molempien raiheinien kokonaissadot ovat olleet hyvin samansuuruisia. Poikkeus tästä on vanha Pollanum, joka on selvästi muita heikkosatoisampi. Italianraiheinälajike Ajaxin alkukehitys on nopeampaa kuin muiden lajikkeiden.

Lisätietoja: antti.hannukkala@mtt.fi
puh. (016) 331 1634

Italianraiheinän kokonais- ja ensimmäisen niiton sato virallisissa lajikekokokeissa.